

Možnosti společného testamentu manželů v úpravě českého, rakouského a německého právního řádu

Abstrakt

Institut společného testamentu manželů není v českém právním řádu obsažen, a to i přestože nejbližší právní úpravy, které jsou inspiračním vzorem naší kodifikace, tedy úprava německá (BGB) a úprava rakouská (ABGB), tento institut zakotvují. Diplomová práce se opírá především o komentářovou a odbornou literaturu v německém jazyce. Vzhledem k četnosti využití institutu společné závěti manželů ve Spolkové republice Německo převažují prameny vztahující se k úpravě dle tohoto právního řádu. Autor si klade za cíl zodpovědět otázku, zda by se česká právní úprava měla inspirovat v zahraničí a zda by měla umožnit společnou závěť manželů po vzoru rakouské nebo německé úpravy. Využívání tohoto institutu se odvíjí od kvality a srozumitelnosti právní úpravy, která – jak ukazují prameny – je významně vyšší v německé právní úpravě. Převzetí úpravy dle rakouského právního řádu, která není dostatečně komplexní ani srozumitelná pro laickou veřejnost, by nejspíše přineslo do českého právního řádu v praxi nevyužívající se institut. Naproti tomu převzetí rozsáhlé úpravy podle vzoru německého právního řádu by umožnilo vyšší autonomii vůle, a tedy i naplnění cíle důvodové zprávy k občanskému zákoníku. Německá právní věda poskytuje dostatek literatury i judikatury na toto téma, jež prokazuje, že se jedná o hojně využívaný a pro laickou veřejnost populární institut, který by jistě našel své uplatnění i v prostředí českého právního řádu. Nejvhodnější variantou pro možnou budoucí českou právní úpravu je Berlínský testament, který je dostatečně variabilní, aby uspokojil potřeby zůstavitelů. Z důvodu možného zneužití a nátlaku jednoho z manželů při soupisu vlastnoručního Berlínského testamentu u zjednodušené formy, kdy jeden z manželů pouze připojí svůj podpis, se přikláním pouze k variantě Berlínského testamentu ve formě notářského zápisu. Cílem práce bylo doporučit českému zákonodárci možnou právní úpravu společného testamentu manželů, partnerů. Německá právní úprava se zdá v mnoha ohledech jako správná cesta, jak posílit autonomii vůle zůstavitelů a umožnit společnou závěť.

Klíčová slova: Společná závěť manželů, testament, pořízení pro případ smrti, manželství